

Institutionsportræt fra Pimpegryden, efteråret 2018

Killevippen på Blangstedgård, Odense SØ

Fra vuggestue til dagtilbud med 90 børn og 24 ansatte

Af Nanna Maria Lindø og Oline Schmidt-Nielsen

Hvordan begyndte det?

Killevippen

åbnede som vuggestue i maj 2012 med 3 børn og Oline som eneste personale.

Jeg, Oline, havde som ansat i *Kastanjen*[\[1\]](#) en viden om, at der var "run på" ventelisten til vuggestuepladser, og at der derfor var

behov for et antroposofisk sted mere i Odense.

Indenfor kort tid kom en pædagogmedhjælper til, og efter ca. 3 måneder blev den første pædagog ansat. Efter yderligere et par måneder

blev endnu en medhjælper ansat, og børnetallet var nu på 12 børn i alderen 1-3 år.

Efter 2 år med denne struktur stod vi med en lille gruppe af børn, der

skulle videre i børnehave, idet de fyldte tre år i 2014. Da der ikke var

plads til de 12 snart 3-årige børn i nogen af steinerbørnehaverne i

Odense, besluttede vi at udvide med en børnehaveafdeling.

Den plads, vi allerede havde, og som stod delvist ubrugt hen, kunne bruges til garderobe

og toilet, og vi besluttede at lave en tilbygning, som skulle fungere som

børnehavens stue. Desuden havde vi mulighed for at inddrage et stort stykke af grunden, som vuggestuen lå på, til børnehavens have. I foråret 2014 begyndte byggeriet. To pædagoger blev ansat til at starte børnehaven op, på den måde at de i dette forår havde børnehavegruppen i garderobeområdet til de daglige aktiviteter. Middagsluren, som vi valgte at holde fast i som en naturlig forlængelse af vuggestuelivet, blev taget under bivuak i vuggestuens have, få meter fra der, hvor børnene var vant til at sove i deres krybber. På den måde fik vi – i første omgang ud af nødvendighed – skabt en blid og naturlig overgang fra vuggestue til børnehave, som vi på mange måder stadig holder fast i den dag i dag. Denne trygge og – for nogle – næsten umærkelige overgang er en af vores styrker og store værdier. Efterhånden som børnene fyldte tre år, eller 2 år og 9 måneder, voksede børnehavegruppen, og endnu en pædagog blev ansat, og i august 2014 kunne vi officielt åbne vores børnehave med nu tre ansatte og flere nye børn fra andre vuggestuer og dagplejer. I løbet af efteråret kom vi op på ca. 20 børn og endnu en ansat kom til.

Hvem var nøglepersoner i den første tid?

I den allerførste tid var det på alle måder en enkelt kvinde, der var nøgleperson, det vil sige, det var mig, Oline, der stod med beslutninger, organisering, samtaler med

bank og kommunen og ikke mindst i sidste ende ansvaret. Men det var også i den første tid i samarbejde med min familie og mit netværk.

Dette gjaldt især min mand, som er selvstændig bygningsingeniør. Han kunne lave bygningsansøgningerne til kommunen og stå for ombygningen, så lokalerne kunne godkendes ud fra de strenge krav, der nu er til institutioner.

Min far købte inventar på den blå avis og kørte det hertil, ligesom vi selv kørte land og rige rundt og opkøbte krybber brugt. Min familie og mine venner kom til havedage og malede vægge og gravede haven, byggede den første sandkasse, som er den mest ambitiøse konstruktion Killevippen har, og som vi havde set i en tysk bog.

For det var og er sådan med Killevippens tilblivelse, at det var nogle bestemte ting, der var vigtige for mig, da vi startede op, og jeg ikke havde kolleger, børn eller forældre endnu.

De efterfølgende gange, Killevippen er knopskudt, har basis været på plads, – og sandkasse, lamper eller legetøj har spillet en mindre rolle og har været noget, der langsomt blev tilkøbt, efterhånden som der var råderum og behov for det.

Ud over min mand, min familie og mine børn, som tålmodigt i flere år accepterede, at havedage det var noget, man brugte ALLE weekender og ferier til, så var det også vigtigt, at foreningen, som ejer bygningen, som Killevippen startede i, bakkede op omkring beslutningerne og

gik med til at betale for ombygningen, mod at vi over en årrække betalte for dem over huslejen.

Killevippens udvikling

Killevippen

startede som en vuggestue med 12 børn og fire ansatte og voksede

efter et par år til også at være børnehave med 20-25 børn og fire ansatte. Da

efterspørgslen var stor, især på vuggestuepladser, og da vi havde en ansat, som

havde stor lyst til at afprøve et skovbørnehavelignende koncept, besluttede vi

i 2016 at udvide yderligere med en familiegruppe, – altså en børnegruppe med

børn fra 1 til 6 år.

Der er mange bygninger på Blangstedgård og denne gruppe har til huse i en

bygning der er nabo til den, hvor vores første grupper holder til. Denne

bygning ligger ud til skønt naturområde med bl.a. et lille stykke skov, som vi

må bruge.

Derudover søgte vi fondsmidler og fik penge til at bygge bålhytte

og sheltere, som børnene i denne gruppe sover middagslur i.

Den førømtalte

ansatte rykkede over i denne gruppe, to nye kom til, og i skrivende stund er

der 8 vuggestuebørn

og 12 børnehavebørn

sammen i gruppen.

Da stuen skulle åbne, fik forældrene i vores allerede eksisterende

børnehave og vuggestue mulighed for at vælge at flytte deres barn til familiegruppen. Gruppen blev således en blanding af 'gamle' og nye børn.

Børn fra denne gruppe, der bliver afleveret før klokken 8 om morgenen, bliver afleveret i det 'oprindelige' Killevippen inde ved siden af, og går så med en pædagog over til deres bygning klokken 8. Ligeledes kommer en pædagog om eftermiddagen tilbage med de børn, der ikke er hentet ca. kl. 15, og på den måde er vi sammen i ydertimerne.

Derudover holder vi nogle af vores årstidsfester sammen, vi besøger hinanden, børnehavegruppen tager jævnligt på udflugt ('skovtur') til familiegruppens skov, og hver fredag samles vi alle til morgensang og kaffemik. Derudover dækker vi ind for hinanden ved sygdom og andet fravær, så på den måde kender alle børn og voksne i hele huset hinanden.

Seneste nyt!

Her i sommeren 2018 har vi udvidet med en ekstra børnehavegruppe og pr. 1. november to vuggestuegrupper i de lokaler, hvor Kastanjen tidligere lå. Kastanjen gik desværre konkurs i slutningen af juni.

I lokalerne er *Kitte Kry* flyttet ind, og det er her, Killevippen er i gang med at opbygge en børnehave og vuggestue med særlig fokus på musik, klang og eurytmi. *Kitte Kry* hører under Killevippen, men har sin egen daglige rytme og hverdag. Samarbejdet er i sit udgangspunkt blandt de

voksne, og primært i forhold til det administrative, indkøb og ellers værdifællesskabet og enkelte af de årlige fester og arrangementer.

Hvilke kriser har der været undervejs?

"Bump på vejen" og kriser har, hver gang de er opstået, når man ser retrospektivt på dem, altid været som en lille reminder om noget i processen, der kunne gøres eller være gjort anderledes og bedre.

Der er, nok på grund af øvelse – for udfordringer har der været en del af – opstået en større ro i forhold til at møde udfordringerne, indre som ydre, igennem de sidste snart 7 år.

Kommunens krav til det fysiske kan være irriterende og stoppe en ombygning lige nu, – men hvor har vi mange gange været taknemmelige for at kunne se ud på vores smukke have og eng igennem den krævede branddør, eller at opvaskemaskinen kom op i ergonomisk højde.

Og ikke kun de fysiske krav fra kommunen, men også modstanden i os selv og udefra omverdenen, har hver gang gjort os klogere på os selv, hinanden og vores lille sted og tvunget os til at overveje en ekstra gang og stille os spørgsmål til tiltaget ud fra alle tænkelige forskellige vinkler.

Nogle af knopskydningerne – vi har udvidet i alt 3 gange – har kørt som i smør, og alt har bare råbt "JA", når vi har søgt kommunen, banken og efter forældre og børn. Nogle har været med mere modstand. Men

alle processerne
har været gode i forhold til at gøre os umage med at gøre det
rette og at kigge
på beslutningerne ud fra alle tænkelige vinkler og at forsøge
at gøre det
bedste for alle involverede og forsøgt at rumme og forstå dem,
som havde
en anderledes holdning til projekterne.

Hvad er værdierne i det pædagogiske arbejde?

Vores
værdigrundlag bygger naturligvis på Rudolf Steiners ideer om
det lille
barn, og det er dette, der er udgangspunktet for opbygningen
af vores hverdag
og for vores pædagogiske værdier. Derudover er begreber som
nærhed, genkendelighed, åbenhed, ærlighed, respekt,
rummelighed og enhed
nogle af vores særlige værdier.

Nærhed og genkendelighed: Vi
arbejder på, at alle børn og voksne og forældre i huset kender
hinanden.
Dette gør vi ved fx at dække ind for hinanden, besøge hinanden
på stuerne,
holde fester og havedage sammen, holde fælles
forældremøder/foredrag osv. Vi
bruger ikke ret mange vikarer, vi prioriterer en normering,
hvor vi kan dække
ind for hinanden, og de få vikarer, vi bruger, er nogle faste,
som børnene
kender godt.

Åbenhed og ærlighed: Vi bestræber os på
at møde forældrene fra hjertet. Dvs. at vi lader dem se os,
som de

mennesker vi er bag pædagogrollen, dette selvfølgelig ikke på en måde, hvor nogens private grænser bliver overskredet. Vi udtrykker overfor forældrene, at vi oprigtigt holder af og interesserer os for dem og deres børn. Også kollegerne imellem bestræber vi os på fx at undgå store konflikter ved at holde os fra sladder og gå direkte til hinanden, hvis der opstår misforståelser eller gnidninger. Der er generelt et meget kærligt og glædesfyldt forhold mellem mange af de ansatte. Vi kan godt lide hinandens selskab, og har da også flere sociale arrangementer i løbet af året, såsom jule- og sommerafslutning og en årlig sommerhusdagsudflugt.

Respekt og rummelighed: Vi forsøger at undgå at dømme og snakke om hinanden og om forældrene. Vi er opmærksomme på at se hele vejen rundt om situationen, når et barn/en familie har udfordringer. Alle mennesker har en grund til at vælge, som de gør, og den vil vi altid gerne lytte til og respektere, også selvom vi ikke altid forstår den. Når der er udfordringer med et barn, må vi finde den vej i det, som er mest helhedsorienteret i lige netop denne situation.

Enhed: Vi prøver altid at tænke, hvordan en løsning på en udfordring kan være bedst til gavn for hele huset. Dvs. at hvis der er udfordringer på en stue, så tager vi det op som en udfordring for hele huset. Vi er en stor organisme, hvor de

enkelte dele

påvirker hinanden, så det giver bedst mening for os at gøre det sådan.

Hvad er det særlige ved jeres sted?

Noget af det

vigtigste for det lille barn er stemningen blandt de voksne, der skal tage

sig af det. Derfor er vi som voksne i personalegruppen opmærksomme på at tage

ansvar for vores eget humør /hvad vi sender ud. Ikke at lade det gå ud over

hverken børn eller voksne, hvis man har en dårlig dag. Det betyder ikke, at det

er forbudt at være både vred og ked af det, men netop at der er plads til

dette, og i den plads bliver det nemmere at være til stede og bevare en tryk og

kærlig stemning overfor børnene.

Vi er opmærksomme på, hvad vi taler om, og hvilke ord vi bruger, i børnenes

påhør. Vi tillader 'voksensnak' (i begrænsede mængder selvfølgelig), da denne

snak og samværet kollegerne imellem altid er fyldt med oprigtig interesse for

hinanden, åndelig inspiration og ofte krydret med hjertelig latter, som er

nærende for barnet at være i. Vi taler respektfuldt til børnene. Dvs. ikke

nedladende, ikke brug af ironi eller anden voksenhumor. Vi kan godt blive

vrede og skælde ud, når der er god grund til det, men vi sørger altid for at

runde den af med barnet efterfølgende og mødes i en ny og mere konstruktiv

stemning, hvor vi bliver gode venner igen.

Forældresamarbejdet

Vi har 2

forældremøder om året, hvor vi både har et fælles arrangement, fx et foredrag,

og også har møder på de enkelte stuer, hvor vi som personale informerer og

giver forældrene et indblik i vores hverdag. Her har forældrene også mulighed

for at komme med spørgsmål, undring osv.

Vi har en forældreintra-side, hvor vi lægger nyhedsbreve og andet ud.

Vi tilbyder to samtaler i vuggestuen i forbindelse med opstart, før og efter,

og to samtaler i børnehaven – én når barnet har været hos os i 3-6 mdr. og én

når barnet er ca. 5 år og snart skal i skole.

Derudover melder vi ud, at forældrene altid er velkomne til at komme og

bede om en snak, hvis de har brug for det.

I dagligdagen sørger vi for altid at få sagt godmorgen til både barn og

forældre, når de kommer, og skabe en mulighed for at overlevere

evt. informationer eller andet vi har brug for at vide lige der. Og det

samme om eftermiddagen, når barnet hentes, da sørger vi for at få sagt farvel

til både barn og forældre, og hvis der er sket noget i løbet af dagen, så giver

vi os så vidt muligt tid til at fortælle det der.

Vi er bruger også sms'er til at være i kontakt med forældrene i løbet af dagen,

hvis der opstår noget.

Forældrene

deltager i to havedage om året, og derudover har de en

individuel opgave i løbet af året. Det kan være at slå græs om sommeren, samle skrald ud mod vejen og holde facaden pæn eller at tage nogle gode billeder til vores hjemmeside, folder osv. På den måde oplever forældrene et ansvar for og et kendskab til stedet, som gør samarbejdet nemmere, og som smitter af på deres børn.

Fremtidsvisioner

I foråret 2018 fik vi lov til at tilbyde de børn, der ellers skulle starte i forårs-SFO, at blive hos os indtil sommerferien. Dette – sammen med de politiske tiltag, der gør børnehavegrupperne yngre og yngre, så 'kongebørn' nu er de 4-5 årige til forskel fra de 6-årige førhen – har givet os et større fokus på denne ældste gruppe af børnene i børnehaven. Vi har fra august 2018 haft en 'storegruppe', som er de børn, der skal i skole til foråret eller sommeren efter. Disse går to gange om ugen sammen med to pædagoger enten på tur i skoven eller mødes og laver forskellige ting relateret til deres alder og årstiden. Også her mødes vi på tværs af de tre børnehavegrupper.

Killevippen er på indenfor sin første syvårsperiode vokset fra et sted med 12 børn og 4 ansatte i én bygning, til et sted med 70 børn og 18 ansatte, fordelt i 3 bygninger.

Da vores værdier bl.a. er nærhed og genkendelighed, er vores kommende spændende udfordring og vision at arbejde på, hvordan vi kan forblive et sted, der hænger sammen, og ikke bliver til tre forskellige enheder. Dette vil vi bl.a. gøre ved at holde nogle fælles personalemøder, lave fælles pædagogiske dage og på andre måder skabe kontakt, relationer og sammenhæng på tværs af grupperne. Vi ser med glæde frem til disse positive udfordringer!

[\[1\]](#)

Kastanjen er den første børnehave på Blangstedgård. I 1988 åbnede en ny Odense-bydel på Blangstedgårds jorder og samtidig etableredes Rudolf Steiner-skole og børnehave på den gamle hovedgård, som blev købt af skoleforeningen. Skolen er senere lukket og Kastanjens lokaler er nu en del af Killevippen. *Red.*